

Suomen Metsästäjäliiton toimintaohje rikostaustan selvittämiseen

Suomen Metsästäjäliiton vapaaehtoistehtävien kuvaukset

Suomen Metsästäjäliiton nuorten toiminnassa on paljon aikuisia vapaaehtoisia, jotka toimivat lasten ja nuorten parissa leireillä ja kerhoissa. Kaikkien vapaaehtoisten tässä toiminnassa mukana olevien taustat selvitetään SML hallituksen päätöksellä vuodesta 2020 alkaen. Vapaaehtoisiksi luettaviin kuuluu kaikki leirille osallistuvat ja niitä toteuttavat aikuiset toimijat, pois lukien kertaluontoiset vierailijat kuten koiraesittelijä. MiniMetso-, Metso- ja MetsästysMetso leiritoinnit kuuluvat tähän.

Piireissä pyörivät erilaisten kerhojen ohjaajat ovat myös vapaaehtoisia.

Lasten ja nuorten retkillä, leireillä ja kerhoissa vapaaehtoiset aikuiset toimivat ohjaajina joko yksin, pareittain tai työntekijän parina tai apuna kuten kaikki aikuiset, jotka ovat mukana joko piirien tai seurojen järjestämällä MiniMetso, Metso tai MetsästysMetso-leireillä. Aikuiset opettavat ja ohjaavat lapsia ja nuoria toiminnoissa kuten lajien opettelussa, ammunassa jne. sekä viettävät aikaa heidän kanssaan, järjestävät tapahtumia, vierailukäyntejä ja toimintatuokioita sekä valvovat toimintaa ja sen turvallisuutta. Toisinaan leireihin ja retkiin kuuluu yöpymisiä.

Ryhmänohjaaja voi toimia ryhmässä yksin tai toisen vapaaehtoisen tai ammattiohjaajan apuna. Tässä yhteydessä ryhmänohjaajalla tarkoitetaan ensisijaisesti riista- ja kalakerhojen vetäjiä. Hän huolehtii ryhmätoiminnan puitteista, mutta ennen kaikkea sen sisällöstä ja ryhmänjäsenistä. Hän tukee ryhmäläisiä ja vahvistaa heidän ryhmäytymistään sekä auttaa heitä heidän omien tavoitteidensa toteuttamisessa.

Rikosrekisteriotteen lupakäytäntö

Suomen Metsästäjäliiton nuorisotyön osalta pyydämme lupaa rikosrekisteriotteen hankkimiseen kirjallisella suostumuksella. Suomen Metsästäjäliiton piirit hoitavat oman piirinsä rikosrekisteriotteen pyynnöt ja Suomen Metsästäjäliitto maksaa otteiden hankkimisessa syntyneet kulut. Mikäli vapaaehtoiseksi pyrkivä ei anna suostumustaan rikosrekisterin tarkistamiseen tai otteessa havaitaan rikkeitä, ei hänen ole mahdollista olla mukana liiton alaisessa nuorisotyössä.

Rikosrekisteriotteen tarkistaminen ja asianmukainen hävittäminen

Rikosrekisteriotteen tilaaja (toiminnan järjestäjä / TJ tai PJ) tarkistaa otteen. Ote luovutetaan haltijalle henkilökohtaisesti tai erityistapauksissa sen noutamisesta sovitaan muilla tavoin. Ote hävitetään neljän viikon kuluessa otteen tarkistamisesta silppuamalla. Tietoja ei missään muodossa luovuteta ulkopuolisille tahoille. Vapaaehtoisen rikostausta tulee lähtökohtaisesti tarkastaa vain kertaluontoisesti, joko toimeksiantosopimusta tehtäessä tai tilanteessa, jossa henkilö aloittaa vapaaehtoistyöt. Mikäli vapaaehtoiselle on jäsenrekisterissä ja heidän rikosrekisteriotteensa on jo tarkastettu toiminnan järjestäjän toimesta aiemmin, ei tietoja tulisi / tarvitse tarkastaa uudemman kerran. Mikäli vapaaehtoiset **selkeästi poistuvat järjestön toimien piiristä** vuoden ajaksi, eli toiminta katkeaa esimerkiksi myös jäsenyyden osalta, voidaan ote pyytää tarkastettavaksi uudemman kerran. Liitto tukee toiminnan järjestäjiä ja piirejä selvitysten tekemisessä ja korvaa selvitysten tekemisestä aiheutuneet kulut.

Laki: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140148>

Alta löydät ohjeet otteen tilaamiseen. Metsästäjäliiton nuorisotyön asiantuntija auttaa myös prosessissa.

- Ota selvää, kuinka moni tarvitsee otteen. Hakemus kannattaa tehdä kaikille tarvitseville samalla kertaa. Myös liitto ohjeistaa kaikkia leirijärjestäjiä toimittamaan suostumukset piiriin.
- Lähetä suostumuslomake rikostaustaotetta tarvitseville nuorisotoimijoille (leirien ja kerhojen parissa toimivat). Voit velvoittaa leiriä / kerhoa johtavan aikuisen kokoamaan tarvittavat suostumukset. Pyydä heitä täyttämään, allekirjoittamaan ja skannaamaan ne sinulle.
- Jos olet vapaaehtoistoiminnan järjestäjän yhdistysrekisteriin merkitty edustaja, voit tilata otteen **ORK:n sähköisestä asioinnista**.
 - Muussa tapauksessa tarvitset ensin **Suomi.fi-valtuutuksen** rikosrekisteriotteen tilaamista varten. Valtuutuksen jälkeen voit kirjautua sähköiseen asiointipalveluun ja tehdä hakemuksen.
 - Jos organisaatiollanne ei ole käytössä Suomi.fi-tunnuksia, käytä **ORK:n hakemuslomaketta (pdf)**. Täytä hakemus huolellisesti ja lähetä se meille jollakin seuraavista tavoista:
- Tilaa otteet:
 - Sähköinen asiointipalvelu → Kirjautu: <https://www.oikeusrekisterikeskus.fi/> (hakemusta ei voi tehdä puhelimitse). Hakemus maksaa 6 euroa (sähköinen palvelu). Piiri voi laskuttaa syntyneet kulut Metsästäjäliitolta. antti.makinen@metsastajaliitto.fi.
 - Sähköpostilla osoitteeseen → <mailto:rikosrekisteri@om.fi> Suosittelemme käyttämään oikeusministeriön turvaviestipalvelua. Syötä palveluun sähköpostiosoitteesi ja rekisteröi se. Saat sähköpostiisi linkin, jonka avulla viestisi kulkee perille turvallisesti. Tämä maksaa 12 euroa / kpl. Rikosrekisteriotteihakemus saatavilla <https://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/index/palvelut/tulostettavatlomakkeet.html>
- Liitä hakemukseen Metsästäjäliiton materiaalit:
 - **Toimintaohje lasten ja nuorten turvallisuutta edistävästä toimintatavoista**
 - **Vapaaehtoisten allekirjoitetut suostumukset**.
 - Hyväksymispäivä **26.04.2025**.
- Todisteet tulevat jokaiselle omiin kotiosoitteisiin. Se pitää näyttää joko piirin toiminnanjohtajalle tai puheenjohtajalle tai kyseisen toiminnan vastuuhenkilölle. Mikäli ote jää hakijalle, se tuhoetaan neljän viikon päästä toimittamisesta, ellei asianomainen ole hakenut sitä. Myös kuva tositteesta riittää, jos ei kasvokkain onnistu. Kuva pitää poistaa näytön jälkeen, sitä ei missään nimessä saa säilyttää.
- Selvityksen tarkastusten jälkeen ilmoitetaan leirinjärjestäjälle, ovatko vapaaehtoiset kelpoisia osallistumaan toimintaan. Nimien esiin tuominen on ehdottomasti kielletty.
- Ilmoita Metsästäjäliittoon mahdollisista epäselvyyksistä. Nimien esiin tuominen on ehdottomasti kielletty.

Tämä ohjeistus on hyväksytty Suomen Metsästäjäliiton liittohallituksessa 13.01.2020. Viimeisin liittohallituksen hyväksymä päivitys (26.04.2025) ohjeistukseen sisältää tarkennuksen rikostaustaotteen tilaamisen prosessiin ja Oikeusrekisterikeskuksen ohjeistuksen siitä, kuinka useasti vapaaehtoistoimijalta tulee rikostaustaote pyytää esitettäväksi.